

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0182-209
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Вищий навчальний заклад "Одеська державна академія технічного регулювання та якості"
ІДОП у ЄДЕБО	17583
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Метрологічне забезпечення випробувань та якості продукції другий (магістр), 15 Автоматизація та приладобудування 152Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка
Посилання на відомості про само оцінювання ОП	https://osatrq.edu.ua/diyalnist/navchalna-robota/akreditatsiya/
Посилання на звіт експертної групи	відсутнє

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	15 Автоматизація та приладобудування
Дата засідання	31-12-2019
№ протоколу	6
Доповідач	Островський Ігор Петрович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

< + > відсутні

Обґрунтування:

довге поле

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Освітня програма відповідає стратегії та місії ЗВО, які викладені у “Концепції освітньої діяльності на 2018-2022 роки” (https://osatrq.edu.ua/pro-akademiyu/kontseptsiiia-osvitnoi-diialnosti/), розробленим Комісією у сфері якості документам “Політика ОДАТРЯ в сфері якості” та “Цілі ОДАТРЯ в сфері якості” (Протокол №1 від 18.01.2019р.). Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. При розробленні та оновленні ОП враховано рекомендації стейкхолдерів (студентів, випускників, роботодавців), досвід іноземних освітніх програм. НПП кафедри входять до складу підкомісії зі спеціальності 152 "Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка" НМК №8 та брали активну участь в розробці національного стандарту вищої освіти за вказаною спеціальністю. В стратегії розвитку освітньої програми бажано врахувати сучасні тенденції розвитку неформальної та дуальної освіти та враховувати їх при подальшому розвитку освітньої програми.	А	Загалом відповідає критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	<p>Обсяг освітньої програми (в тому числі забезпечення дисциплін вільного вибору) відповідає вимогам законодавства України. Зміст та структура освітньої програми дозволяють формувати індивідуальну освітню траєкторію та досягти заявлених цілей та програмних результатів. Практична підготовка дозволяє сформувати компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності. ОП передбачає формування соціальних навичок.</p> <p>Серед недоліків ОП слід відзначити виявлений ЕГ лише один блок дисциплін загальної підготовки у навчальному плані, хоча затверджений перелік вибіркового дисциплін, розміщений на сайті дистанційного навчання та включений до анкет вибору дисциплін здобувачами, містить більш широкий перелік.</p> <p>Загалом всі підкритерії відповідають рівню В.</p>	В	<p>До недоліків ОП та навчального плану слід віднести вже відзначену ЕГ відсутність дисциплін вільного вибору загальної підготовки. Такі дисципліни оприлюднені на сайті ЗВО у вигляді гоogl форми https://docs.google.com/file/d/1rWt9rg4E3HkAq6iTONmPDDeeUQzFpNy9/view</p> <p>і студенти, як представлено у звіті самоаналізу, «після ознайомлення із запропонованими матеріалами та відповідно до особисто визначеної траєкторії навчання 25 вересня кожного навчального року зобов'язані самостійно сформувати для свого ІНП перелік вибіркового компонентів освітньої програми»/ При цьому «для реалізації вільного вибору студента передбачено два варіанти: 1) вибір за блоками дисциплін 2) вибір окремих дисциплін з переліку». Однак, наявність у навчальному плані та в ОП лише одного (обраного) блоку дисциплін свідчить на користь блокового вибору, що є не дуже доброю практикою і потребує удосконалення. Це ж зауваження стосується блокового вибору дисциплін професійної підготовки.</p> <p>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</p>
Критерій 3. Доступ до	В	<p>Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, є оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.</p>	В	<p>На сайті ЗВО не розміщено ряд нормативних документів, зокрема відсутнє «Положенням про порядок визнання результатів навчання у</p>

освітньої програми та визнання результаті в навчання		Правила визнання результатів, отриманих в інших навчальних закладах зокрема під час академічної мобільності визначені у пункті 3.3 Положення про організацію освітнього процесу в Одеській державній академії технічного регулювання та якості. Розроблене “Положенням про порядок визнання результатів навчання у неформальній освіті” протокол № 1 від 30.08.2019, однак, на момент експертизи випадків визнання результатів навчання у неформальній освіті не було. Крім того, не всі попередньо зазначені нормативні документи є оприлюднені на офіційному сайті ЗВО.		неформальній освіті” протокол № 1 від 30.08.2019 За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Силабуси дисциплін розміщені на вебсайті ЗВО і доступні для здобувачів ЗВО. Зміст навчальних дисциплін оновлюється з урахуванням сучасних тенденцій і рекомендацій роботодавців. Аналіз студентських анкет, студентів і представників студентського самоврядування дозволяють зробити висновки, що думка студентів враховується при навчанні за даною ОП. Забезпечення поєднання навчання та досліджень під час реалізації курсів студентських наукових робіт, в т.ч. міжнародних. Підписано договір у рамках проекту Erasmus+ між ОДАТРА та Університетом святих Кирила та Мефодія у Скоп’є (Республіка Північна Македонія). Угодою передбачається мобільність 2 студентів і 2 викладачів. Однак, на даний момент участі у програмах академічної мобільності студенти не брали. Тому ЕГ рекомендує посилити участь в академічній мобільності викладачів і студентів, які навчаються за даною освітньою програмою.	В	Змістове наповнення освітніх компонент ОП (силабуси, робочі навчальні програми, описи дисциплін, тощо), розміщені на сайті дистанційного навчання Moodle, а для його перегляду необхідна реєстрація, тобто є доступним для здобувачів освіти, коли викладач зараховує їх на курс, і є загально недоступним для зовнішнього перегляду, що є недоліком (з точки зору абітурієнтів, роботодавців тощо). За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Форми контрольних заходів прописані у Положенні про організацію освітнього процесу в ОДАТРЯ та є чіткими та зрозумілими, доступними для здобувачів освіти. Правила врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і їх повторне проходження є чітким та зрозумілим, регулюється згідно з «Положення про оцінювання знань студента». Одеська державна академія технічного регулювання та якості активно популяризує академічну доброчесність серед здобувачів та НПП. В академії існує «Етичний кодекс академічної спільноти» протокол 6 від 20.06.2019. і «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату» протокол 6 від 26.12.2017. Всі наукові роботи НПП та здобувачів другого (магістерського) рівня перевіряють на плагіат, в тому числі через інформаційну платформу StrikePlagiarism.	В	За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.
Критерій 6. Людські ресурси	А	Академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації даної освітньої програми, підтверджено інтерв'ю з викладачами, здобувачами та випускниками, ознайомленням з навчально-методичними комплексами дисциплін. До викладання ОК за даною ОП залучено ряд роботодавців. Частина викладачів має сертифікати, які підтверджують рівень володіння ними англійською мовою на рівні B2 Процедура конкурсного відбору викладачів прозора і чітка. Для заохочення розвитку викладацької майстерності	В	У звіті ЕГ повідомляється: «відповідно до Положення про систему рейтингової освіти діяльності науково-педагогічних працівників ... за результатами рейтингування кращі НПП отримують матеріальне заохочення.» У даному Положенні п.2, абз.2 вказано, що «Система рейтингової оцінки діяльності НПП ...може бути використана для рішення питань преміювання НПП... Рейтинг НПП обов'язково вказується в рапорті на преміювання».

		науково-педагогічних працівників проводиться щорічне рейтингування НПП відповідно до Положення про систему рейтингової освіти діяльності науково-педагогічних працівників (затверджене 27.11.2014).		Однак, в ЗВО відсутнє "Положення про преміювання"? Як відзначаються переможці рейтингового оцінювання? Крім того, рейтинг НПП не оприлюднюється на сайті ЗВО. Можна констатувати, що в ЗВО хоч і встановлюються премії за кращі показники у рейтингу НПП, однак, відсутній системний підхід до матеріального заохочення НПП, що може негативно вплинути на якість їх роботи. За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Наявне навчально-методичне забезпечення (наявність великої бази актуальної нормативно-технічної документації (стандарти, технічні регламенти, ТУ, РД та ін.), до яких здобувачі вищої освіти та викладачі мають безкоштовний доступ) сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання за ОП. З кожної початкової дисципліни розроблено силабус та навчально-методичний комплекс. Матеріально-технічне забезпечення (наявність двох акредитованих лабораторій: Лабораторія контролю якості продукції та Лабораторія сертифікаційних випробувань) свідчить про відповідність для підготовки фахівців за ОП. Однак, технопарк ПЕОМ потребує поновлення та модернізації. В Академії створені умови для навчання студентів з особливими освітніми потребами, в Етичному кодексі академічної спільноти прописано недопустимість дискримінації, насилля, сексуальних домагань.	В	За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.
Критерій	А	Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та	А	<u>Додаткові зауваження ГЕР:</u>

<p>8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>		<p>періодичного перегляду освітньої програми наведена описана в “Порядок та механізм розроблення, схвалення, перегляду, освітніх програм в Одеській державній академії технічного регулювання та якості” від 30.08.2018, яке наведено на офіційному сайті ОДАТРА До перегляду ОП залучаються студенти, випускники та роботодавці, про що свідчать наявні протоколи науково-методичних комісій, засідань кафедри.</p> <p>В ОДАТРА наявна впроваджена система забезпечення якості вищої освіти, яка регламентується “Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти” у складі відділу внутрішнього забезпечення якості освіти та комісії з якості.</p> <p>Регулярно проводиться внутрішній аудит якості освітніх послуг. Наявний сертифікат на систему управління якістю освітнього процесу відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 від 16.09.2015 р.</p>		<p>На сайті ЗВО відсутня інформація про результати опитування здобувачів освіти щодо участі у перегляді ОП. Не оприлюднені протоколи Науково-методичної ради, результати аудиту якості ОП.</p> <p>Загалом відповідає критерію.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	<p>В</p>	<p>Прозорість та публічність діяльності Одеської державної академії технічного регулювання та якості забезпечується розміщенням у відкритому доступі на офіційному сайті нормативних документів, освітніх програм, інформаційних матеріалів щодо організації (розклад дзвінків та занять, графік навчального процесу, тощо). Навчальний контент представлений на сайті дистанційного навчання.</p> <p>ЕГ рекомендує створити окремий розділ сайту, в якому варто розмістити інформацію стосовно змістового наповнення освітніх компонент (силабуси, робочі навчальні програми, описи дисциплін, тощо), оскільки сайт дистанційного навчання, де міститься вся ця інформація потребує реєстрації і є загально недоступний.</p>	<p>В</p>	<p>Є зауваження про неструктурованість сайту ЗВО. Дуже слабкий сайт кафедри. Є інформація про завідувача, відсутнє наповнення про викладачів.</p> <p>Зокрема, не оприлюднений рейтинг НПП.</p> <p>На сайті ЗВО є лише «План виїзної експертизи», однак, відсутня інформація про роботу експертної групи.</p> <p>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</p>

Критерій 10. Навчання через дослідження	-			

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

- 1) Враховуючи тісну співпрацю кафедри якості та безпеки життя людини ОДАТРЯ на ПАТ “Одеський кабельний завод “Одесакабель”, запровадити дуальну форму освіти за даною ОП.
- 2) Удосконалити механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зокрема, розширити можливості здобувачів щодо вільного вибору дисциплін.
- 3) Реалізувати можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на практиці.
- 4) Інтенсифікувати участь в програмах академічної мобільності викладачів і студентів, які навчаються за даною освітньою програмою.
- 5) Оновити комп'ютерний парк аудиторій сучасними ПЕОМ;
- 6) Рекомендувати використовувати акредитовані лабораторії кафедри метрології та метрологічного забезпечення «Лабораторія контролю якості продукції» та «Лабораторія сертифікаційних випробувань» для надання комерційних послуг зовнішнім виробникам відповідної продукції та додаткового заробітку коштів ЗВО.
- 7) Доповнити Етичний кодекс академічної спільноти ОДАТРЯ додатковими інформаційними матеріалами, розміщеними на дошках оголошень відповідних корпусів, про запобігання проявам дискримінації та сексуальним домаганням.
- 8) Оновити офіційний сайт ЗВО в напрямі кращої структуризації, актуалізації інформаційного наповнення та доповнення діючими нормативними документами, описами навчальних дисциплін, результатами взаємодії з стейкхолдерами, оприлюдненням рейтингу НПП тощо.
- 9) Рекомендувати створити окремий розділ сайту ЗВО для абітурієнтів, бакалаврів перехресного вступу, в якому варто розмістити інформацію стосовно змістового наповнення освітніх компонент (силабуси, робочі навчальні програми, описи дисциплін, тощо), оскільки сайт дистанційного навчання, де міститься вся ця інформація потребує реєстрації і є загально недоступний.
- 10) Рекомендувати розробити ЗВО «Положення про преміювання НПП», запровадити систему матеріального заохочення НПП, запровадити конкурс на кращий навчальний посібник, монографію.

Можна відзначити **кращі практики**, які можна рекомендувати іншим ЗВО для вдосконалення якості надання освітніх послуг:

- 1) Наявний сертифікат на систему управління якістю освітнього процесу відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 від 16.09.2015 р.
- 2) Академія забезпечує розробку та вжиття заходів, які є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у своїй діяльності. Антикорупційні заходи включають: періодичну оцінку корупційних ризиків діяльності академії; антикорупційні стандарти і процедури діяльності Академії. ОДАТРЯ увійшла у ТОП-10 закладів вищої освіти за індексом прозорості антикорупційної політики (ШАП-2017) <http://europojects.org.ua/2018/01/21/tiap-2017-1/>
- 1) Серед матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу за ОП «Метрологічне забезпечення випробувань та якості продукції» слід відзначити наявність двох

акредитованих лабораторій: «Лабораторія контролю якості продукції» та «Лабораторія сертифікаційних випробувань», які дозволяють надавати комерційні послуги з сертифікації продукції зовнішнім виробникам і у такий спосіб забезпечити реальне поєднання освіти за ОП та виробництва.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<>акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<+>акредитацію ОП

<>умовну (відкладену) акредитацію ОП

<>про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<>відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'O. Filipenko', enclosed in a light gray rectangular box.

О.Филипенко